

הלכות נזירות פרק ג

א. סתם נזירות, שלוששים יום. כיצד: מי שאמר הריני נזיר, אין פחות משלושים יום; ואפלו אמר הריני נזיר נזירות גדולה עד מאוד הרבה הרבה הרי זה נזיר שלוששים יום, שהרי לא פרש זמן.

ב. פרש זמן פחות משלושים כגון שאמר הריני נזיר יום אחד, או עשרה ימים, או עשרים הרי זה נזיר שלוששים יום, שאין נזירות פחותה משלושים יום; ודבר זה, הלכה מפני הקבלה.

ג. פרש זמן יותר משלושים יום כגון שאמר אחד ושלושים, או ארבעים, או מאה יום, או מאה שנה הרי זה נזיר כזמן שפרש, לא פחות ולא יותר.

ד. האומר הריני נזיר שעה אחת, הרי זה נזיר שלוששים יום; אמר הריני נזיר שלוששים יום ושעה אחת הרי זה נזיר אחד ושלושים יום, שאין נזירין שעות.

ה. האומר הריני נזיר מכאן ועד מקום פלוני אם לא החזיק בדרך, הרי זה נזיר שלוששים יום בלבד: שלא נתפון זה אלא לנזירות גדולה, והרי לא פרש זמן. ואם החזיק בדרך אם היה מהלך פחות משלושים יום, הרי זה נזיר שלוששים יום; ואם היתה יתר משלושים יום, הרי זה נזיר נזירות אחת כמנין הימים.

ו. מי שאמר הריני נזיר שתי נזירות, או שלוש או ארבע הרי זה נזיר כמנין שאמר, כל נזירות מהן שלוששים יום; ובסוף כל שלוששים ושלושים, מגלח ומביא קרבנותיו ומתחיל למנות נזירות שניה. אפלו אמר הריני נזיר מאה אלף נזירות, שאי אפשר שיחיה בזמן הזה הרי זה מונה אחת אחת עד שימות, או עד שישלם מנין נזירותיו.

ז. האומר הריני נזיר כמנין ימות השנה מונה נזירותיו, כמנין ימות השנה: אם פרש שנת החמה מונה שלוש מאות וחמש וששים נזירות, כל אחת מהן שלוששים יום; ואם פרש שנת הלכנה, מונה שלוש מאות וארבע וחמשים נזירות. ואם סתם, מונה שלוש מאות וארבע וחמשים נזירות.

ח. שהרי בארנו שבכל הנדרים, הולכין אחר לשון בני אדם, ורב שני החמה שלוש מאות חמשה וששים יום מונין לה, ורב שני לכנה שלוש מאות ארבע וחמשים יום מונין לה; ואין קורין כל העם שנה סתם, אלא לשנת הלכנה.

ט. האומר הריני נזיר אחת ומחצה, הרי זה נזיר שתי נזירות; אמר הריני נזיר ויום אחד, או הריני נזיר ושעה אחת הרי זה נזיר שתיים; אמר הריני נזיר, ואחת הרי זה נזיר שתיים; הריני נזיר, ואחת, ועוד הרי זה נזיר שלוש נזירות; הריני נזיר, ואחת, ועוד, ושוב הרי זה נזיר ארבע נזירות; הריני נזיר שלוששים יום, ויום אחד הרי זה נזיר נזירות אחת, שלשלושים ואחד יום.

י. מי שהיו שתי פתי עדים מעידין אותו אלו מעידין שנזר שתיים, ואלו מעידין שנזר חמש הרי זה נזיר שתיים: שבכלל חמש שתיים, והרי כלן העידו בשתיים.

יא. מי שנזר שתי נזירות, בין שנזר שתייהן בבת אחת, בין

שָׁנָדָר זֶה אַחֵר זֶה, כְּגוֹן שֶׁאָמַר הָרִינִי נָזִיר הַיּוֹם הָרִינִי נָזִיר הַיּוֹם, וּמָנָה אֶת הָרֵאשׁוֹנָה וְהַפְּרִישׁ קֶרֶבֶן, וְאַחֵר כֶּךָ נִשְׁאָל עַל זֹאת הָרֵאשׁוֹנָה וְהַתִּיר נִדְרוֹ עָלֶתָה לּוֹ רֵאשׁוֹנָה בְּשָׁנֶיהָ, וּמִכִּיָּא זֶה הַקֶּרֶבֶן וְנִפְטָר. וְאִפְּלוּ הִבִּיא כִּפְּרָתוֹ, וְאִפְּלוּ גִלַּח שְׁעָרוֹ וְאַחֵר כֶּךָ נִשְׁאָל עָלֶיהָ עָלֶתָה לּוֹ רֵאשׁוֹנָה בְּשָׁנֶיהָ: שֶׁהָרִי אֵין הַשְּׁנִיָּה חָלָה אֲלֵא אַחֵר הָרֵאשׁוֹנָה, וְהָרֵאשׁוֹנָה אֵינָה כִּיּוֹן שֶׁהַתִּירָהּ, כָּאֵלוּ אֵינָה מַעֲיָקָרָהּ.

יב. מִי שֶׁאָמַר הָרִינִי נָזִיר לְעוֹלָם, אוֹ הָרִינִי נָזִיר כָּל יָמֵי חַיֵּי הָרִי זֶה נָזִיר עוֹלָם; וְאִם אָמַר הָרִינִי נָזִיר אֶלְף שָׁנָה הָרִי זֶה נָזִיר לְזִמָּן קָצוֹב, וְאֵף עַל פִּי שְׂאִי אִפְשָׁר שְׂיַחֲיָה הָאָדָם אֶלְף שָׁנָה. וּמָה בֵּין נָזִיר עוֹלָם לְנָזִיר לְזִמָּן קָצוֹב: שֶׁהַנָּזִיר לְזִמָּן קָצוֹב אֲסוּר לְגִלַּח עַד סוֹף יָמֵי נִדְרוֹ, שֶׁנֶּאֱמָר "כָּל-יָמֵי נִדְרִי נִזְדָּר, תֵּעָר לֹא-יַעֲבֹר עַל-רֹאשׁוֹ: עַד-מְלֹאת הַיָּמִים" (במדבר ו,ה). וְנָזִיר עוֹלָם אִם הַכֹּבֵיד שְׁעָרוֹ מִקֵּל בְּתֵעָר מִשְׁנַיִם עָשָׂר חֹדֶשׁ לְשָׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ, וּמִכִּיָּא קֶרֶבֶנוֹתָיו שְׁלוֹשׁ בְּהִמּוֹת כְּשִׁיגִלַּח: שֶׁנֶּאֱמָר "וְהָיָה מִקֵּץ יָמִים לְיָמִים אֲשֶׁר יִגְלַח, כִּי-כָבֵד עָלָיו וְגִלְחוֹ" (שמואל ב יד,כו), וְאִבְשָׁלוֹם נָזִיר עוֹלָם הָיָה. וְדָבָר זֶה, הִלָּכָה מִפִּי הַקֶּבֶלָה. וְנָזִיר עוֹלָם שֶׁנִּשְׁמָא הָרִי זֶה מִכִּיָּא קֶרֶבֶן טַמְאָה וּמִגִּלַּח תִּגְלַחַת טַמְאָה, כִּמוֹ נָזִיר לְזִמָּן קָצוֹב.

יג. שֶׁמִּשְׁוֹן לֹא הָיָה נָזִיר גָּמוּר שֶׁהָרִי לֹא נִדָּר בְּנָזִיר, אֲלֵא הַמִּלְאָךְ הַפְּרִישׁוֹ מִן הַטַּמְאָה; וְכִיצַד הָיָה דִּינוֹ הָיָה אֲסוּר בֵּינָן וְאֲסוּר בְּתִגְלַחַת, וּמִתֵּר הָיָה לְהַטְמִיא לַמֵּתִים. וְדָבָר זֶה, הִלָּכָה מִפִּי הַקֶּבֶלָה.

יד. לְפִיכָךְ מִי שֶׁאָמַר הָרִינִי נָזִיר כְּשֶׁמִּשְׁוֹן הָרִי זֶה נָזִיר מִן הַיּוֹן וּמִן הַתִּגְלַחַת לְעוֹלָם, וְאֵינוֹ מִגִּלַּח כָּל שָׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ כְּשֶׁאָר נָזִירֵי עוֹלָם, וּמִתֵּר לְהַטְמִיא לַמֵּתִים. וְאִם אָמַר לֹא נִתְּפֹנְתִי אֲלֵא לְאִישׁ אַחֵר שֶׁשָּׁמֹו שֶׁמִּשְׁוֹן, אֵינוֹ נָזִיר. וּמִי שֶׁנִּדָּר נָזִיר כְּשֶׁמִּשְׁוֹן אֵינוֹ יָכוֹל לְהִשְׁאָל עַל נִדְרוֹ, שֶׁנִּזְדָּרוֹת שֶׁמִּשְׁוֹן לְעוֹלָם הָיְתָה.

טו. הָאוֹמֵר הָרִינִי נָזִיר כְּשֶׁמִּשְׁוֹן בֵּין מְנוּחַ, כְּבַעַל דְּלִילָה, כְּמִי שֶׁעָקַר דְּלָתוֹת עֲזָה, כְּמִי שֶׁנִּקְרוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת עֵינָיו הָרִי זֶה נָזִיר בְּנִזְדָּרוֹת שֶׁמִּשְׁוֹן, אֵף עַל פִּי שֶׁאִפְשָׁר שֶׁנַּעֲשִׂי מַעֲשִׂים אֵלוֹ לְאִישׁ אַחֵר.

טז. שְׁמוּאֵל הָרַמְתִּי, נָזִיר עוֹלָם הָיָה; לְפִיכָךְ הָאוֹמֵר הָרִינִי כְּשֶׁמִּשְׁוֹן הָרַמְתִּי, כְּבֵן חֲנָה, כְּבֵן אֶלְקָנָה, כְּמִי שֶׁשָּׁסַף אֶת אֲגַג בְּגִלְגָּל, וְכִיּוֹצֵא בָּאֵלוֹ הָרִי זֶה נָזִיר עוֹלָם, וְאֵין אוֹמְרִין שֶׁמָּא לְאִישׁ אַחֵר שֶׁמַּעֲשִׂי כָּאֵלָה נִתְּפֹן.

יז. הָאוֹמֵר הָרִינִי נָזִיר מְלֹא הַבַּיִת, אוֹ מְלֹא הַקֶּפֶה בּוֹדֵקִין אוֹתוֹ: אִם אָמַר לֹא הָיָה בְּדַעְתִּי שֶׁאֵהִיָּה נָזִיר כָּל יָמֵי, וְלֹא נִתְּפֹנְתִי אֲלֵא לְהָאֲרִיךְ זִמָּן הַנִּזְדָּרוֹת זִמָּן מְרַבָּה הָרִי זֶה נָזִיר שְׁלוֹשִׁים יוֹם בְּלָבָד. וְאִם אָמַר סֵתָם נִדְרֹתֵי רֹאִין אֶת הַקֶּפֶה כָּאֵלוֹ הִיא מְלֵאָה חֲרָדֵל, וְהָיָה נָזִיר כָּל יָמָיו; וַיֵּשׁ לוֹ לְגִלַּח מִשְׁנַיִם עָשָׂר חֹדֶשׁ לְשָׁנִים עָשָׂר חֹדֶשׁ, וַיִּכִּיא קֶרֶבֶנוֹתָיו כְּשֶׁאָר נָזִירֵי עוֹלָם.

יח. הָאוֹמֵר הָרִינִי נָזִיר כְּשֶׁעָר רֹאשִׁי, אוֹ כְּעַפְר הָאָרֶץ, אוֹ כְּחוֹל הַיָּם הָרִי זֶה כְּמִי שֶׁאָמַר הָרִי עָלֵי נִזְדָּרוֹת כְּמִנְיֵן שְׁעָר רֹאשִׁי, אוֹ כְּמִנְיֵן עַפְר הָאָרֶץ, אוֹ כְּמִנְיֵן חוֹל הַיָּם. לְפִיכָךְ יִגְלַח כָּל שְׁלוֹשִׁים יוֹם, וַיִּתְחִיל לְמִנּוֹת נִזְדָּרוֹת שְׁנִיָּה שְׁלוֹשִׁים יוֹם וַיִּגְלַח; וְכֵן עַד שְׂיִמּוֹת.

יט. ובכל תגלחת ותגלחת אינו שותה ביין, ולא מטמא למתים; ואם שתה או נטמא, אפלו ביום התגלחת הרי זה לוקה.

כ. האומר הריני נזיר אם אכל כפר זו, הריני נזיר אם אכלנה, הריני נזיר אם אכלנה, ואכלה הרי זה חייב בנזירות כמנין שאמר; ומונה אחת אחר אחת, כל אחת מהן שלושים יום, ומגלח בסוף כל שלושים, ומביא קרבנותיו.

הלכות נזירות פרק ד

א. האומר הריני נזיר הרי זה מגלח תגלחת טהרה, יום אחד ושלשים; ואם גלח ביום שלושים, יצא. אמר הריני נזיר שלושים יום, אינו מגלח אלא ביום אחד ושלשים.

ב. מי שנדר שתי נזירות מגלח את הראשונה ביום שלושים ואחד, ואת השנייה ביום ששים ואחד. ואם גלח את הראשונה ביום שלושים, מגלח את השנייה ביום ששים; ואם גלח ביום תשעה וחמשים, יצא שיום שלושים, עולה לו אף למנין נזירות שנייה.

ג. האומר הריני נזיר, ונזיר כשיהיה לי בן, והתחיל בנזירות שלו, ואחר כך נלד לו בן משלים את שלו, ואחר כך מונה את שלבנו. אמר הריני נזיר כשיהיה לי בן, והריני נזיר כך וכך יום, והתחיל בנזירות שלו, ואחר כך נלד לו בן פוסק נזירות שלו, ומונה את שלבנו; ואחר כך חוזר ומשלים את שלו, והרי שתייהן בנזירות אחת. לפיכך אם נטמא בתוך נזירות שלבנו, סותר הכל; נטמא אחר נזירות בנו כשהתחיל להשלים נזירותו, אינו סותר אלא עד נזירות בנו.

ד. ובכמה ימים משלים את שלו אם נשאר מנזירותו כשנלד הבן שלושים יום או יותר מונה נזירות בנו, ומשלים הימים שנשארו מנזירותו; ואם נשאר מנזירותו פחות משלושים יום מונה שלושים אחר נזירות בנו, שאין בין תגלחת לתגלחת פחות משלושים יום.

ה. פיצד: האומר הריני נזיר כשיהיה לי בן, והריני נזיר מאה יום, והתחיל בנזירות שלו, ונלד לו בן אם נשאר מן המאה שנדר שלושים יום או יתר כשנלד לו הבן, לא הפסיד כלום: שהרי פוסק נזירות שלו, ומונה שלבנו ומגלח ומביא קרבנותיו; ומשלים השלושים או יתר שנשארו מנזירותו, ומגלח לנזירותו. ואם נשאר מן המאה פחות משלושים, סותר עד שבעים.

ו. פיצד: נלד הבן ביום שמונים מונה שלבנו, ומשלים את שלבנו ומגלח; ומתחיל למנות מאחר התגלחת שלושים יום. ונמצא מפסיד מקדם הולד, עשרה ימים שהן מיום שבעים עד הולד. וכן כל כיוצא בזה.

ז. האומר הריני נזיר לאחר עשרים יום, וחזר ואמר הריני נזיר מעתה מאה יום מונה עשרים יום, ופוסק; ומתחיל למנות שלושים יום, שהיא הנזירות שנדר לאחר עשרים, ואחר השלושים מגלח תגלחת טהרה, ומביא קרבנותיו; וחוזר ומונה

שְׁמוֹנִים יוֹם, כְּדֵי לְהַשְׁלִים הַמָּאָה שְׁנֹדֶר בְּסוֹף, וּמַגִּלָּח, וּמִבִּיא קֶרְבָּנוֹתָיו.

ח. אָמַר הָרִינִי נָזִיר לְאַחַר עֶשְׂרִים יוֹם, וְהָרִינִי נָזִיר מֵעַתָּה מוֹנֶה שְׁלוּשִׁים, וּמַגִּלָּח תְּגַלַּחַת טְהָרָה, וְחֹזֵר וּמוֹנֶה שְׁלוּשִׁים אַחֲרֵים, וְהִיא הַנְּזִירוֹת שְׁנֹדֶר לְאַחַר עֶשְׂרִים: שָׂאֵם תֹּאמַר מוֹנֶה עֶשְׂרִים, וּפּוֹסֵק, וּמוֹנֶה שְׁלוּשִׁים וּמַגִּלָּח נִשְׁאַרוּ מִנְּזִירוֹת שֶׁהִתְחִיל בָּהּ עֲשָׂרָה יָמִים בְּלִבָּד, וְאֵין בֵּין תְּגַלַּחַת טְהָרָה לְתְּגַלַּחַת טְהָרָה לְעוֹלָם פָּחוֹת מִשְׁלוּשִׁים יוֹם.

ט. אָמַר הָרִינִי נָזִיר לְאַחַר עֶשְׂרִים יוֹם, וְחֹזֵר וְאָמַר הָרִינִי נָזִיר עוֹלָם מֵעַתָּה לֹא חָלָה עָלָיו נְזִירוֹת שְׁנֹדֶר בְּרֹאשׁוֹנָה. וְכֵן אִם אָמַר הָרִינִי נָזִיר שְׁמִשּׁוֹן לְאַחַר עֶשְׂרִים יוֹם, וְחֹזֵר וְאָמַר הָרִינִי נָזִיר מֵעַתָּה אֵינוֹ מַגִּלָּח לְנְזִירוֹת זֹאת שְׁנֹדֶר בְּאַחֲרוֹנָה.

י. מִי שֶׁאָמַר הָרִינִי נָזִיר יוֹם אֶחָד לִפְנֵי מִיתַתִּי הָרִי זֶה אָסוּר לְשִׁתּוֹת בֵּינָן וּלְהַטְמֵא לַמֵּתִים וּלְגִלָּח, לְעוֹלָם. הָאוֹמֵר הָרִינִי נָזִיר בְּיוֹם שֶׁבֶן דְּוִיד בָּא בּוֹ אִם בַּחֲלֵ נֹדֶר, הָרִי זֶה אָסוּר לְעוֹלָם. וְאִם בַּשַּׁבָּת אוֹ בְּיוֹם טוֹב נֹדֶר אוֹתָהּ שַׁבָּת אוֹ אוֹתוֹ יוֹם טוֹב מִתֵּר, מִכָּאֵן וְאֵלֶּךְ אָסוּר לְעוֹלָם: שֶׁהִדְבֵּר סִפֵּק אִם יָבֹא בַּשַּׁבָּת וְיוֹם טוֹב, אוֹ לֹא יָבֹא; וְהוֹאִיל וְהוּא סִפֵּק בְּיוֹם שְׁנֹדֶר לֹא חָלָה עָלָיו נְזִירוֹת, שֶׁסִּפֵּק נְזִירוֹת לְהִקָּל. מִכָּאֵן וְאֵלֶּךְ חָלָה עָלָיו נְזִירוֹת; וּשְׁבַת הַבָּאָה שֶׁהִיא סִפֵּק, אֵינָה מִפְּקַעַת נְזִירוֹת שֶׁחָלָה עָלָיו.

יא. נָזִיר שֶׁשָּׁלְמוֹ יָמֵי נְזִירוֹתוֹ, וְלֹא גִלַּח תְּגַלַּחַת טְהָרָה הָרִי זֶה אָסוּר לְגִלָּח וּלְשִׁתּוֹת יֵין וּלְהַטְמֵא לַמֵּתִים כְּשֶׁהָיָה מִקֹּדֶם, וְכָל דְּקִדּוּקֵי נְזִירוֹת עָלָיו; וְאִם גִּלַּח אוֹ שָׁתָה אוֹ נִטְמָא, לוֹקָה.

יב. מִי שְׁנֹדֶר בְּנָזִיר, וְדָמָה שֶׁאֵינוֹ נֹדֶר, וְהָיָה נוֹהֵג הֵתֵר בְּנֹדְרוֹ וּשְׁתָּה יֵין, וּלְאַחַר זָמַן שָׁאֵל לְחֻכָּם, וְהוֹרְהוּ שֶׁהוּא נֹדֶר, וּשֶׁהוּא חַיֵּב בְּנְזִירוֹת הָרִי זֶה מוֹנֶה מִשְׁעָה שְׁנֹדֶר; וּמִדְּבָרֵי סוֹפְרִים, שִׁינְהֵג אָסוּר בְּיָמִים שֶׁנִּהְיָ בָּהֶן הֵתֵר.

יג. בִּיצֵד: הָרִי שְׁנֹדֶר שְׁלוּשִׁים יוֹם, וְנִהְיָ הֵתֵר בְּנֹדְרוֹ עֲשָׂרָה יָמִים, וְנִהְיָ אָסוּר עֶשְׂרִים יוֹם, וּלְאַחַר הַשְּׁלוּשִׁים שָׁאֵל חֻכָּם וְאָסַר לוֹ הָרִי זֶה מוֹנֶה עֲשָׂרָה יָמִים מִיוֹם שֶׁשָּׁאֵל, כִּנְגִיד הָעֲשָׂרָה שֶׁנִּהְיָ בָּהֶן הֵתֵר; וְאִם שָׁתָה אוֹ גִלַּח אוֹ נִטְמָא בְּעֶשְׂרֵת יָמִים הָאֵלּוּ, מִכָּאֵן אוֹתוֹ מִכַּת מְרִדּוֹת.

יד. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּנְזִירוֹת מוֹעֲטָה. אֲבָל בְּנְזִירוֹת מְרִבָּה דִּיּוֹ שִׁינְהֵג שְׁלוּשִׁים יוֹם בְּנְזִירוֹת, וְאֵף עַל פִּי שֶׁעֲבָר עַל נְזִירוֹתוֹ הַמְרִבָּה כָּל יָמֶיהָ; וְאִם לֹא נִהְיָ אָסוּר בְּעֶצְמוֹ, אֵין נִזְקָקִין לוֹ כָּלָל.

טו. כָּל בֵּית דִּין שֶׁנִּזְקָקִין לָזֶה וְכִיּוֹצֵא בּוֹ, וּמוֹדִיעִין לָאֵלּוּ שֶׁמִּזְלִזְלִין בְּנֹדְרִים שֶׁאֵינָן חַיִּבִּין מִן הַתּוֹרָה, אוֹ שִׁיּוּרוֹ לְהֵן לְהִקָּל, אוֹ שִׁיפְתָּחוּ לְהֵן פֶּתַח מְנַדִּין אוֹתוֹ בֵּית דִּין הַהִדְיוּט.

טז. הָאִשָּׁה שְׁנֹדְרָה בְּנָזִיר, וְשָׁלְמוֹ יָמֵי הַנְּזִירוֹת, וְהִבִּיאָה קֶרְבָּנוֹתֶיהָ, וְנִשְׁחָטָה אַחַת מִן הַבְּהֵמוֹת וְנִזְרַק דָּמָהּ, וְאַחַר כֵּךְ שָׁמַע בַּעֲלָהּ אֵף עַל פִּי שְׁעָרִין לֹא גִלַּחָהּ, אֵינוֹ יָכוֹל לְהִפָּר; וְאִם קִדְּם זְרִיקָהּ, הָרִי זֶה יִפָּר. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּתְּגַלַּחַת טְהָרָה; אֲבָל בְּתְּגַלַּחַת טְמֵאָה יִפָּר אֵף עַל פִּי שֶׁקָּרְבוּ הַקֶּרְבָּנוֹת שֶׁלְתְּגַלַּחַת טְמֵאָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא עֹדִין צְרִיכָה לְמִנּוֹת נְזִירוֹת אַחֲרֶיהָ.

הַלְבוֹת נְזִירוֹת פָּרָק ה

א. שְׁלוֹשָׁה מִיָּנִין אֲסוּרִין לְנִזִּיר הַטְּמֵאָה, וְהַתְּגַלְחָת, וְהַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן בֵּין פְּרִי בֵּין פֶּסֶלֶת פְּרִי. אֲבָל הַשֹּׂכֵר שֶׁלֹּתְמָרִים, אוֹ שֶׁלִּגְרָגְרוֹת, וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן מִתֵּר לְנִזִּיר; "וְשֹׂכֵר" (במדבר ו,ג) זֶה שְׁנֹאסֵר עָלָיו בַּתּוֹרָה, הוּא הַשֹּׂכֵר שֶׁלֹּתְעֲרֹבֶת הַיֵּין.

ב. הַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן כִּיצַד: נִזִּיר שֶׁאֵכֵל כֹּזֵית מִן הַפְּרִי, שֶׁהוּא עֲנָבִים לַחִים אוֹ יִבְשִׁים אוֹ בֶסֶר, אוֹ שֶׁאֵכֵל כֹּזֵית מִפֶּסֶלֶת הַפְּרִי, שֶׁהֵן הַזּוֹגִין וְהֵן הַקְּלָפָה הַחִיצוֹנָה, אוֹ הַחֲרָצִנִּים וְהֵן הַפְּנִימִיִּין שֶׁזּוֹרְעִין אוֹתָן הֵרִי זֶה לּוֹקָה; וְכֵן אִם שָׁתָה רְבִיעִית יֵין, אוֹ אֵכֵל כֹּזֵית מִיֵּין קָרוֹשׁ שֶׁהוּא הַפְּרִי, אוֹ שָׁתָה רְבִיעִית חֲמֵץ שֶׁהוּא פֶּסֶלֶת הַפְּרִי הֵרִי זֶה לּוֹקָה.

ג. אֲבָל הָעֵלִין, וְהַלּוּלָבִין, וּמִי גִפְנִים, וְהַסְמֵדֵר הֵרִי אֵלּוּ מִתְּרִין לְנִזִּיר: שְׂאִינָן לֹא פְרִי וְלֹא פֶסֶלֶת פְּרִי, אֵלֹא מִן הָעֵץ הֵן נִחְשְׁבִין.

ד. כָּל אֲסוּרֵי הַגֶּפֶן, מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. כִּיצַד: הֵרִי שֶׁצָּרַף עֲנָבִים לַחִים עִם יִבְשִׁים עִם בֶּסֶר וְחֲרָצִנִּים וְזֵג, וְאֵכֵל מִן הַתְּעֲרֹבֶת כֹּזֵית לּוֹקָה; וְכֵן אִם אֵכֵלֶן זֶה אַחֵר זֶה, עַד שֶׁאֵכֵל מִן הַכֹּל כֹּזֵית לּוֹקָה. וְכֵן אִם שָׁתָה רְבִיעִית מִן הַתְּעֲרֹבֶת יֵין וְחֲמֵץ, לּוֹקָה.

ה. דְּבַר הַמִּתֵּר, אֵינוֹ מִצְטָרֵף לְדְבַר הָאָסוּר בְּנִזִּיר. כִּיצַד: יֵין שֶׁנִּתְעַרַּב בְּדִבְשׁ, אֵף עַל פִּי שְׁטַעַם הַכֹּל טַעַם יֵין, וְשָׁתָה מִן הַתְּעֲרֹבֶת, וְכֵן הִצְמוּקִין שֶׁדִּרְכָן עִם הַגְּרָגְרוֹת, וְטַעַם הַכֹּל טַעַם צְמוּקִין, וְאֵכֵל מִן הַתְּעֲרֹבֶת אֵינוֹ לּוֹקָה: עַד שִׁיְהִיָּה מִדְּבַר הָאָסוּר בַּתְּעֲרֹבֶת כֹּזֵית בְּכַדִּי שְׁלוֹשׁ בִּיצִים, וְאֵכֵל כְּשִׁלוֹשׁ בִּיצִים כְּשֶׂאֵר הָאֲסוּרִין הַשְּׁווִים בְּכָל אָדָם, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּהַלְבוֹת מֵאֲכָלוֹת אֲסוּרוֹת.

ו. וְכֵן אִם שָׁרָה פֶּתוֹ בַּיֵּין, וְהִיתָה רְבִיעִית יֵין בְּכַדִּי פָּרָס מִן הַפֶּת, וְאֵכֵל כְּדִי פָּרָס, שְׁנִמְצָא שֶׁאֵכֵל רְבִיעִית יֵין הֵרִי זֶה לּוֹקָה; וְעַל זֶה וְכִיּוֹצֵא בּוֹ, נֹאמֵר בַּתּוֹרָה "וְכָל-מִשְׁרַת עֲנָבִים" (במדבר ו,ג) לֹאסֵר דְּבַר שֶׁנִּתְעַרַּב בּוֹ הַיֵּין, וְטַעְמוֹ כְּטַעַם הַיֵּין: וְהוּא שִׁיְהִיָּה טַעְמוֹ וּמִמָּשׁוֹ, כְּשֶׂאֵר אֲסוּרֵי מֵאֲכָלוֹת.

ז. נִתְעַרַּב יֵין וְכִיּוֹצֵא בּוֹ בְּדִבְשׁ וְכִיּוֹצֵא בּוֹ, וְאֵין שָׁם טַעַם יֵין הֵרִי זֶה מִתֵּר לְנִזִּיר: לֹא יִהְיֶה זֶה חֲמוֹר מִחֶלֶב וְדָם. הִיָּה בּוֹ טַעַם יֵין, וְאֵין שָׁם רְבִיעִית בְּכַדִּי פָּרָס הֵרִי זֶה אֲסוּר מִדְּבַרֵּי סוּפְרִים, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ בְּאֲסוּרֵי מֵאֲכָלוֹת; וּמִכֵּין אוֹתוֹ אִם אֵכֵל, מִכַּת מִרְדּוֹת.

ח. נִזִּיר שֶׁאֵכֵל כֹּזֵית עֲנָבִים, וְכֹזֵית חֲרָצִן, וְכֹזֵית זֵג, וְכֹזֵית צְמוּקִים, וְשָׁתָה רְבִיעִית יֵין, וְאֵפֶלּוּ סָחַט אֲשָׁפוּל וְשָׁתָה מִמֶּנּוּ רְבִיעִית הֵרִי זֶה לּוֹקָה חֲמֵשׁ מִלְּקִיּוֹת: שֶׁכָּל אֶחָד מֵהֶן בִּלְאוֹ אֶחָד הוּא. וְלוֹקָה מִלְּקִיּוֹת שְׁשִׁית מִשּׁוּם "לֹא יִחַל, דְּבָרוֹ" (במדבר ו,ג), שֶׁהוּא שׁוּוֹה בְּכָל הַנְּדָרִים.

ט. וְכֵן אִם אֵכֵל כֹּזֵית זֵג, אוֹ כֹזֵית עֲנָבִים לּוֹקָה שְׁתֵּים: אַחַת מִשּׁוּם זֵג אוֹ מִשּׁוּם עֲנָבִים, וְאַחַת מִשּׁוּם "לֹא יִחַל, דְּבָרוֹ" (במדבר ו,ג). וְהוּא הַדִּין לְנִזִּיר שֶׁגִּלַּח, אוֹ שֶׁנִּטְמָא שֶׁהוּא לּוֹקָה שְׁתֵּים: אַחַת עַל הָאָסוּר הַמִּיחָד בּוֹ, וְאַחַת עַל הָאָסוּר הַשׁוּוֹה בְּכָל הַנְּדָרִים שֶׁהוּא "לֹא יִחַל, דְּבָרוֹ".

י. נִזִּיר שֶׁשָּׁתָה רְבִיעִית יֵין, וְרְבִיעִית חֲמֵץ אֵינוֹ לּוֹקָה אֵלֹא אַחַת, שְׂאִינּוֹ חַיֵּב עַל הַיֵּין בְּפָנֵי עֲצָמוֹ וְעַל הַחֲמֵץ בְּפָנֵי עֲצָמוֹ:

שֶׁאֵין כְּתוּב יֵין לֹא יִשְׁתֶּה וְחֻמֶּץ לֹא יִשְׁתֶּה, אֲלֵא כֵן כְּתוּב "חֻמֶּץ יֵין וְחֻמֶּץ שֶׁכֶּר לֹא יִשְׁתֶּה" (במדבר ו,ג) כְּלוּמַר לֹא יִשְׁתֶּה הַיֵּין וְלֹא דָבָר שֶׁנִּתְעָרַב בּוֹ הַיֵּין וְהוּא הַשֶּׁכֶר, וְאִפְלוּ הִחְמִיצוּ; וְהוֹאִיל וְלֹא כָּפַל אֲלֵא הַחֻמֶּץ, שֶׁהוּא שֵׁם אֶחָד אֵינוֹ לוֹקָה עַל זֶה בַּפְּנֵי עֲצָמוֹ וְעַל זֶה בַּפְּנֵי עֲצָמוֹ.

יא. נָזִיר שֶׁהָיָה שׁוֹתֶה יֵין כָּל הַיּוֹם כְּלוּ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא חַיֵּב לְשָׁמִים עַל כָּל רְבִיעִית וּרְבִיעִית, אֵינוֹ לוֹקָה אֲלֵא אַחַת מִשּׁוּם יֵין וְאַחַת ד' "לֹא יִחַל, דְּבָרוֹ" (במדבר ל,ג) כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ; וְאִם הִתְרוּ בּוֹ עַל כָּל רְבִיעִית וּרְבִיעִית, וְאָמְרוּ לוֹ אַל תִּשְׁתֶּה, אַל תִּשְׁתֶּה, וְהוּא שׁוֹתֶה חַיֵּב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת.

יב. מִדְּבָרֵי סוּפְרִים שֶׁאֲסוּר לְנָזִיר לַעֲמֹד בְּמוֹשָׁב שׁוֹתֵי יֵין, וַיִּתְרַחֵק מִמֶּנּוּ הִרְבֵּה שֶׁהָרִי מְכַשׁוֹל לְפָנָיו: אָמְרוּ חֲכָמִים, סָבִיב לְפָרֶם לֹא יִקְרַב.

יג. נָזִיר שֶׁגָּלַח שְׁעָרָה אַחַת לוֹקָה, בֵּין בְּתֵעַר בֵּין בְּזוּג: וְהוּא שֶׁקֶצֶצָה מַעֲיֻקָּרָה, כְּעִנְיָן תֵּעַר. וְכֵן אִם תִּלְשָׁה בִידּוֹ, לוֹקָה. וְאַחַד הַמְּגַלַּח וְאַחַד הַמִּתְגַּלַּח, שֶׁנֶּאֱמַר "תֵּעַר לֹא-יַעֲבֹר עַל-רֹאשׁוֹ" (במדבר ו,ה); וְאִם הִנִּיחַ מִמֶּנָּה כְּדֵי לְכוּף אֶת רֹאשָׁהּ לַעֲיֻקָּרָה אֵינוֹ לוֹקָה, שֶׁאֵין זֶה כְּעֵין תֵּעַר.

יד. הָעֵבִיר עַל רֹאשׁוֹ סֵם שֶׁמִּשִּׁיר אֶת הַשָּׁעַר, וְהַשִּׁיר שֶׁעָרוֹ אֵינוֹ לוֹקָה; אֲבָל בְּטַל מִצּוֹת עָשָׂה, שֶׁנֶּאֱמַר "גִּדֵּל פָּרַע, שָׁעַר רֹאשׁוֹ" (במדבר ו,ה).

טו. נָזִיר שֶׁגָּלַח כָּל רֹאשׁוֹ, אֵינוֹ לוֹקָה מִשּׁוּם הַתְּגַלְחַת אֲלֵא אַחַת; וְאִם הִתְרוּ בּוֹ עַל כָּל שְׁעָרָה וְשְׁעָרָה, וְאָמְרוּ לוֹ אַל תְּגַלַּח, אַל תְּגַלַּח, וְהוּא מְגַלַּח לוֹקָה עַל כָּל אַחַת וְאַחַת.

טז. נָזִיר חוּפֵּף עַל שְׁעָרוֹ בִידּוֹ, וְחוּכָךְ בְּצִפְרָנָיו וְאִם נָפַל שָׁעַר, אֵינוֹ חוּשֵׁשׁ: שֶׁהָרִי אֵין כּוֹנֵנֵהוּ לְהַשִּׁיר, וְאִפְשָׁר שֶׁלֹּא יִשִּׁיר. אֲבָל לֹא יִסְרֹק בַּמִּסְרָק, וְלֹא יַחֵף בְּאֲדָמָה מִפְּנֵי שֶׁמִּשְׁרַת אֶת הַשָּׁעַר וְדָאִי; וְאִם עָשָׂה כֵן, אֵינוֹ לוֹקָה.

יז. נָזִיר שֶׁנִּטְמָא לִמַּת טְמֵאָה שְׁבַעָה בֵּין בְּטְמֵאוֹת שֶׁהוּא מְגַלַּח עָלֶיהֶן כְּמוֹ שִׁיתִּבְאָר, בֵּין בְּטְמֵאוֹת שֶׁאֵינוֹ מְגַלַּח עָלֶיהֶן הָרִי זֶה לוֹקָה. נִטְמָא לִמַּת פְּעָמִים הִרְבֵּה אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא חַיֵּב מִלְּקוֹת עַל כָּל אַחַת וְאַחַת לְשָׁמִים, אֵין בֵּית דִּין מְלָקִין אוֹתוֹ אֲלֵא אַחַת; וְאִם הִתְרוּ בּוֹ עַל כָּל פַּעַם וּפַעַם, וְהוּא מְטַמֵּא לוֹקָה עַל כָּל אַחַת וְאַחַת.

יח. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשִׁנְטֵמָא וּפְרֵשׁ, וְחֹזֵר וְנִגַּע אוֹ נָשָׂא אוֹ הָאֱהִיל; אֲבָל אִם הָיָה נוֹגַע בְּמַת וְעֵדִין הַמַּת בִּידּוֹ, וְנִגַּע בְּמַת אַחֵר אֵינוֹ חַיֵּב אֲלֵא אַחַת, אֵף עַל פִּי שֶׁהִתְרוּ בּוֹ עַל כָּל נִגְיָעָה וְנִגְיָעָה: שֶׁהָרִי מְחַלֵּל וְעוֹמֵד.

יט. נָזִיר שֶׁנִּכְנַס לְבֵית, וְשָׁהָה שָׁם עַד שִׁמַּת שָׁם מַת, אוֹ שֶׁנִּכְנַס לְאֹהֶל הַמַּת בְּשָׂדֶה תְּבָה וּמִגְדָּל, וּבֵא חֲבֵרוֹ וּפָרַע גַּג הַתְּבָה מֵעָלָיו מִדַּעְתּוֹ הָרִי זֶה לוֹקָה שְׁתֵּים: אַחַת מִשּׁוּם "לֹא יָבֵא" (במדבר ו,ו), וְאַחַת מִשּׁוּם "לֹא-יִטְמָא" (במדבר ו,ז) שֶׁהָרִי טְמָאָה וּבִיאָהּ בְּאֵין כְּאַחַת. אֲבָל אִם נִכְנַס כְּדֶרֶכוֹ, טְמָאָתוֹ קוֹדֶמֶת לְבִיאָתוֹ שֶׁמִּמַּעַת שִׁיכְנִיס חֲטָמוֹ אוֹ אֶצְבָּעוֹת רִגְלָיו, נִטְמָא, וְאֵינוֹ חַיֵּב מִשּׁוּם בִּיאָה, עַד שִׁיבּוֹא כְּלוּ.

כ. נִכְנַס לְאֹהֶל הַמַּת, אוֹ לְבֵית הַקְּבֻרוֹת בְּשִׁגְגָה, וְאַחֵר שֶׁנּוֹדַע

לו התרו בו, ולא קפץ ויצא אלא עמד שם הרי זה לוקה: והוא שיששה שם כדי השתחויה, כמו טמא שנכנס למקדש.

כא. המטמא את הנזיר אם היה הנזיר מזיד, הנזיר לוקה וזה שטמאו עובר משום "ולפני עור, לא תתן מכשל" (ויקרא יט, יד). ואם היה הנזיר שוגג וזה שטמאו מזיד, אין אחד מהן לוקה; ולמה לא ילקה המטמא את הנזיר לפי שנאמר "וטמא ראש נזרו" (במדבר ו, ט), ואינו לוקה עד שיטמא עצמו מדעתו.

כב. נזיר טהור שטמא עצמו, לוקה אף משום "לא תאחר לשלמו" (דברים כג, כב) שהרי אחר נזירות טהרה, ועשה מעשה; וכן אם נזר בבית הקברות, לוקה אף משום "לא תאחר". הא למדת, שהנזיר שטמא עצמו לוקה ארבע מלקיות: משום "לא-יטמא" (במדבר ו, ז), ומשום "לא יחל, דברו" (במדבר ל, ג), ומשום "לא תאחר לשלמו"; ומשום "לא יבא" (במדבר ו, ו) אם היתה ביאה וטמאה כאחת, כמו שבארנו.